

Aan de heer Segers,

Lijsttrekker van de CU

Cc Carla Dik-Faber, Pieter Grinwis

11 februari 2021

Onderwerp: aanbieding **10-puntenplan**

Geachte heer Segers,

Wij, de Grootouders voor het Klimaat, hebben met belangstelling kennis genomen van het verkiezingsprogramma van de ChristenUnie en van uw recente uitspraken tijdens het digitale verkiezingscongres van de CU. Het gaat in de volgende regeerperiode om 'grote keuzes', zoals u zei, onder andere 'op het gebied van klimaatbeleid en een eerlijke boterham voor de boeren, in een goede balans met de schepping.'

De Grootouders voor het Klimaat zijn het hier van harte mee eens. Het gaat immers om de toekomst van onze kinderen en kleinkinderen. Om u te ondersteunen willen wij u graag ons **10-puntenplan** aanbieden (zie bijlage). De uitvoering van dit plan vergt politieke partijen die verbindend kunnen zijn tussen politiek links en rechts. Wij denken dat de CU daartoe in staat is.

De meeste politieke partijen zijn het behoorlijk eens over de doelstellingen van het klimaatbeleid. Als het op maatregelen aankomt, zijn de verschillen echter aanzienlijk. De CU kan een belangrijke rol spelen bij de depolitisering van het klimaatbeleid. 'Geen Haags gedoe meer', zoals u zei tijdens het congres, maar een langjarig plan met bijbehorende maatregelen die even vanzelfsprekend worden als de Afsluitdijk of de Deltawerken. Daarom pleiten wij voor de instelling van een Klimaatautoriteit, die - binnen de kaders van de Klimaatwet - toezicht houdt op de uitvoering, rapporteert over de voortgang, problemen signaleert, indien nodig reservemaatregelen invoert en tegenstrijdige acties van overheden oplost.

Wij vragen U: spreek U tijdens de verkiezingscampagne uit over het nut van het depolitiseren van de uitvoering van het Klimaatakkoord door het instellen van een Klimaatautoriteit en spreek uw mogelijke coalitiepartners in een nieuwe regering nu al aan om dit samen aan te pakken.

Groener uit de crisis

De Coronacrisis heeft ons laten zien hoe kwetsbaar onze welvarende samenleving is en hoe daardoor grote groepen mensen al snel in de knel kunnen komen. Ouderen, omdat ze extra risico's lopen als ze corona krijgen, werkenden, omdat velen thuis moeten werken of zelfs zonder werk en inkomsten komen te zitten, en jongeren, omdat ze beknot worden in hun vrijheid en in hun ontwikkeling naar volwassenheid. Vaccinatie zal helpen om deze pandemie in 2021 te boven te komen, zodat de economie een herstart kan maken.

Deze herstart biedt grote kansen om de samenleving duurzamer te maken. We moeten nu de stap maken naar het gebruik van duurzame energie en het fossiele tijdperk achter ons laten. Dit is nodig om de CO2 reductiedoelen te halen die we in Europa hebben afgesproken, namelijk 55% minder uitstoot in 2030 ten opzichte van 1990. Ook biedt de energietransitie veel kansen voor ondernemers en dus ook om nieuw banen te creëren.

Wij vragen U: benadruk de kansen van de energie- en klimaattransitie in de verkiezingscampagne en maak duidelijk dat Nederland met spoed een Corona herstelplan gaat opstellen, gericht op versterking van de energie- en klimaattransitie.

Het roer moet nu om

In de verkiezingsprogramma's van VVD en CDA worden mensen die aandringen op een krachtig klimaatbeleid als 'drammers' betiteld. Tegelijkertijd willen deze partijen een einde maken aan de polarisatie tussen drammers en ontkenners. Dat willen ze doen door in te zetten op innovatie. Het spreekt vanzelf dat wij ook voor onderzoek en innovatie zijn. Maar het uitstellen van maatregelen met als argument dat we in de toekomst nog betere oplossingen zullen hebben is onacceptabel. De uitvoering van het Klimaatakkoord gaat te traag en in Europa loopt Nederland achter.

Klimaatverandering is de grootste bedreiging van de aarde en de mensheid sedert de aantasting van de ozonlaag. Dankzij internationale maatregelen die de vorige generatie heeft genomen, is het gat in de ozonlaag herstellende. Wij moeten nu hetzelfde doen om verdergaande klimaatverandering te voorkomen. Het roer moet nu om!

Wij vragen U: maak in de verkiezingscampagne duidelijk dat naast het inzetten op innovatie de CU in de coalitieonderhandelingen aan een snelle en effectieve uitvoering van het Klimaatakkoord prioriteit zal geven.

Natuur en landbouw

De zorg voor de schepping loopt als een rode draad door het verkiezingsprogramma van de CU. Toch moet ons van het hart dat de CU in de afgelopen regeerperiode ernstig aan geloofwaardigheid heeft ingeboet, met name door het gevoerde landbouwbeleid. In het verkiezingsprogramma van de CU staat dat het structureel anders moet in de landbouw en dat de partij streeft naar '*een meer extensieve landbouwsector, met een kleinere veestapel en minder veevoer van ver.*' (pagina 121)

Maar de minister van Landbouw, mevrouw Schouten, nam vorig jaar afstand van het advies van de Commissie Remkes, die adviseerde de veestapel fors in te krimpen. Ook in het wetsvoorstel 'Stikstofreductie en natuurverbetering' dat onlangs door de Tweede Kamer is aangenomen, wordt het advies van Remkes niet gevolgd en lijkt het stikstofprobleem vooral op papier te worden opgelost.

Ander voorbeeld: in het CU verkiezingsprogramma staat: '*we accepteren niet dat afspraken over natuur berusten op resultaten die worden 'geleend uit de toekomst', zoals bij de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) en ander beleid gebeurde.*' (pagina 106)

Uiteraard zijn we het hiermee eens, maar het klinkt alsof de CU altijd al tegen het PAS was.

Tussen droom en daad staan wetten in de weg en praktische bezwaren (naar Willem Elsschot). Het is aan de wetgever deze wetten te veranderen en de praktische bezwaren weg te masseren. We doen daarom een dringend beroep op de CU om hun droom werkelijkheid te laten worden en geen volgend regeerakkoord te steunen, waarin de zorg voor de schepping weer tussen wal en schip terecht komt.

Juist omdat de CU de doorslag kan geven bij de vorming van een nieuwe coalitie na de verkiezingen kan de CU als *change agent* fungeren door vast te houden aan die droom.

Wij vragen U: spreek U duidelijk uit voor een transitie naar natuurinclusieve kringlooplandbouw en laat zien dat boeren daarbinnen een goed bestaan kunnen opbouwen.

Met vriendelijke groeten,

namens de Grootouders voor het Klimaat,

Frans Vollenbroek en Bert Metz